

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A. Honours Part-I Examination, 2021

SANSKRIT

PAPER: SANA-I

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

Unit-I

1. Write short note on any **one** from the following: 4×1 = 4
वृत्तम् , यतिः , गणः ।
2. Define and illustrate any **one** from the following: 4×1 = 4
स्थोद्धता, द्रुतविलम्बितम्, मन्दाक्रान्ता, वसन्ततिलकम् ।
3. Scan and name the metres in any **one** from the following: 4×1 = 4
 - (a) प्रवर्ततां प्रकृतिहिताय पार्थिवः ।
 - (b) नीवाराः शुकगर्भकोटरमुखभ्रष्टास्तरुणामधः ।
 - (c) सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यम् ।
 - (d) हस्ते लीलाकमलमलके बालकुन्दानुविद्धम् ।

Unit-II

4. Join in Sandhis any **two** from the following: 1×2 = 2
लज्जेते + इमौ, रविः + उदेति, पितृ + इच्छा, मनस् + ईषा, हसन् + आगतः,
सन् + शम्भूः, तत् + करः, आ + पदम् ।
5. Disjoin in Sandhis in any **two** from the following: 1×2 = 2
वनस्पतिः, मनोरोगः, अधमर्णः, द्वावेव, पतन्स्तरुः, प्रौढः, संस्कर्ता, नद्यम्बु ।

6. Account for the case-endings in any **three** from the following underlined words: 1×3 = 3
- (a) वाच्यस्त्वया मद्वचनात् स राजा ।
(b) साधूनां दर्शनं पुण्यम् ।
(c) भक्तिः ज्ञानाय कल्पते ।
(d) अग्नये स्वाहा ।
(e) बालकेन चन्द्रः दृश्यते ।
(f) ब्राह्मणः ग्रामम् अध्यास्ते ।
(g) लोभात् क्रोधः प्रभवति ।
(h) शिशवे मोदकः रोचते ।
(i) जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरियसी ।
(j) तिलेषु तैलं विद्यते ।
(k) गुरुं नमस्करोति शिष्यः ।
(l) बालोऽयं चक्षुषा काणः ।
7. Distinguish between any **one** from the following words: 2×1 = 2
- (a) शूद्रा and शूद्री ।
(b) भोग्यम् and भोज्यम् ।
(c) उदन्यति and उदकीयति ।
(d) सर्वाय and सर्वस्मै ।
(e) वर्णी and वर्णवान् ।
(f) पुत्रीयति and पुत्रायते ।
8. Name and expound the Samāsas in any **one** from the following: 2×1 = 2
रामरहिमौ, दुर्भिक्षम्, कुजनः, नवान्नम्, पञ्चवटी, ब्रह्मचारी, स्नातानुलिप्रः, चौरभयम् ।
9. Correct or justify any **one** from the following: 2×1 = 2
- (a) रामः चक्षुरोगेण पीडिता ।
(b) दरिद्रेभ्यः वस्त्रान् ददति राजा ।
(c) मुखेन त्रिलोचनः ।
(d) ज्ञानस्य हीनाः पशूनां समानाः ।
(e) केन पथेन भवान् गमिष्यसि ।
(f) बङ्गे प्रबला वर्षा भवति ।

Unit-III

Answer any *one* question from Question No. 10 & 11

10. Translate into Sanskrit and write in Devanāgarī script:

- (a) Swami Vivekananda carried the Divine Message to the West from the East. He said, "God is in your front in various forms. Why do you search after him in some other place? He who loves creatures, his best creation, loves God. Love to creatures is the root of love to God. This is the greatest teaching of dharma". 15

OR

- (b) Life is struggle. There are many ups and downs. Sorrow and happiness move like a wheel. Prosperity and adversity come and go like sunshine and cloudy weather. The companionship of a good friend increases our happiness and diminishes our sorrow. So, a few sincere friends will be needed. But in this world, real friends are rare. 15

11. Translate into English:

15

- (a) मालवदेशे विष्णुशर्मा नाम कश्चिद् विप्र आसीत्। तस्य गोविन्दः कृष्णश्चेति द्वौ पुत्रौ आस्ताम्। तयोः गोविन्दः न कामपि विद्यामधीतवान्। कृष्णस्तु विद्यासु निपुणोऽभवत्। विष्णुशर्मा चरमे वयसि सकलमपि धनं गोविन्दाय ददाति, कृष्णाय तु न किमपि दत्तवान्। कतिपयेषु वर्षेषु गतेषु गोविन्दः बहु व्ययितवान्। कृष्णस्तु विद्यया बहुधनमर्जयित्वा सुखमुवास।

OR

- (b) स्वार्थे प्रवर्तनं हि जीवानां स्वभावः। जगति दुर्लभा परार्थे प्रवृत्तिः। यः परार्थे प्रवर्तते स सत्पुरुषः। यथा मलयजं चन्दनं दाहे छेदने निघर्षणे चान्येभ्यः सुगन्धं वितरति तथा सत्पुरुषा अपि स्वक्लेशमविगणय्य परोपकारं साधयन्ति। यैः स्वार्थतः परहितमिष्यते ते खलु ब्रह्मराक्षसाः भवन्ति।

Unit-IV

12. Write an essay in simple Sanskrit on any *one* from the following:

10×1 = 10

- (a) भार संस्कृतौ संस्कृतम्।
(b) तव प्रियः कविः।
(c) वर्षाकालः।
(d) ग्रन्थागारस्य उपयोगः।

N.B.: Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

— × —